

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ ІСТОРІЇ ІМ. ПЕТРА ЯЦИКА КАНАДСЬКОГО ІНСТИТУТУ
УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ АЛЬБЕРТСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ІНСТИТУТ ІСТОРИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

І В А Н
Л И С Я К - Р У Д Н И Ц Ь К И Й

ЗІБРАННЯ ТВОРІВ

ТОМ 3

ЩОДЕННИКИ

1931–1946 РР.

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2026

Вступ

Якщо на час смерті мого батька 25 квітня 1984 року я і знав про його щоденники, то, безперечно, забув про них у роки, що сплили з того часу. Вони потрапили мені до рук і повернулися на згадку тільки після того, як 24 червня 2014 року померла моя мачуха, Олександра Черненко-Рудницька, а її донька, Оксана Декстер, ласкаво надіслала мені коробку з особистими речами батька.

Навіть не йшлося про те, щоб спробувати прочитати численні книжечки в шкіряних палітурках, але я відразу зрозумів, що вони можуть зацікавити дослідників української історії. Тому звернувся до двох надійних колег — професорів Ярослава Грицака і Франка Сисина — і попросив їх надати свою фахову оцінку. Я надіслав щоденники в Торонто, після чого ці добродії не лише підтвердили моє враження про важливість цих джерел, але і взялися підготувати їх до публікації у цьому виданні, що його читач тримає в руках.

Після батькової смерті його широке і ретельно організоване листування перейшло до бібліотеки Університету Альберти, де сформувало ядро його архіву. Але мачуха притримала щоденники, воліючи зберегти їх у родині. З іншого боку, вона їх не знищила, тож залишила мені можливість заповісти їх прийдешнім вікам.

Рішення погодитися на їх публікацію далось мені нелегко. Вони містять не лише подробиці особистого життя, але і потужний запис про те, як батько у віці п'ятнадцяти років опинився у єврейському кварталі Львова. Цей досвід підіймає питання його єврейського походження з матиного боку родини. Його бабця, з народження Іда Шпігель, навернулася у римо-католицизм і стала Ольгою Рудницькою, коли вийшла за мого прадіда Івана.

Однак після роздумів я дійшов висновку, що найкращою шанною батьковій пам'яті буде показати його таким, яким він був, і дозволити іншим робити власні висновки. Щодо «єврейського питання» зауважив би лише, що батько вирішив назвати мене на честь свого найближчого друга дитинства — уцілілого в Аушвіці письменника Петра Равіча, який майже напевно був його супутником у подорожі в задзеркалля. Після війни вони знову зустрілися у Парижі в 1949 році, а я сам познайомився з моїм тезкою в Кафе дю Ключі у тому ж місті 1967 року.

Для мене багато важить те, що через сто років після його народження інтерес до життя і праці мого батька зріс до того рівня, що він і сам тепер належить до історії (вживаючи виразу Михайла Драгоманова) «ще одного живого народу», в якому став найвидатнішим науковцем свого покоління. За словами Гамлета про його батька, як їх українською передав мій двоюрідний дідо Михайло Рудницький, «Він був людина. Як куди не глянеш, / А вже такого не знайду другого».

Петро Лисяк-Рудницький
Ґейнсвілл, штат Флорида

Preface

If I was aware of my father's diaries at the time of his death on April 25, 1984, I had certainly forgotten about them in the intervening years. It was only after the death of my stepmother, Alexandra Chemenko-Rudnytsky, on June 24, 2014, and her daughter, Oksana Dexter, kindly sent me a box of his personal effects, did they come into my possession and swim back into my consciousness.

It was out of the question for me to try to read the many small leather-bound volumes, but I could see right away that they might be of interest to scholars in the field of Ukrainian history, so I consulted with two trusted colleagues, Professors Yaroslav Hrytsak and Frank Sysyn, and asked them to give their expert opinions. I dispatched the diaries to Toronto, and the two of them not only confirmed my sense of their importance but took it upon themselves to prepare them for publication in this edition in which they now appear.

After my father's death, his extensive and meticulously organized correspondence was donated to the University of Alberta library, where it forms the nucleus of his archive. But my stepmother withheld the diaries, preferring to keep them entirely private. On the other hand, she did not destroy them, and thus made it possible for me to bequeath them to posterity.

It was not an easy decision for me to authorize their publication. There are not only revelations about his intimate life but also a powerful entry concerning a visit to the Jewish quarter of Lviv at the age of fifteen in which the issue of his Jewish heritage from his maternal grandmother, who was born Ida Spiegel before she converted to Roman Catholicism and became Olga Rudnytska upon her marriage to my great-grandfather, rears its head.

Upon reflection, however, I resolved that the best way to honor my father's memory, and to affirm my commitment to the psychoanalytic quest for truth, was to let him be seen for who he was

and leave it to others to draw their own conclusions. On the “Jewish question”, I would only note that my father chose to name me after his closest childhood friend, the writer and Auschwitz survivor Piotr Rawicz—almost certainly his companion in the excursion through the looking-glass — with whom he reconnected after the war in Paris in 1949 and whom I met at the Café du Cluny in the same city in 1967.

It means a great deal to me that, one hundred years after his birth, interest in my father’s life and work has grown to the point where he himself now belongs to the history of the “one living nation more” of which he became the preeminent scholar of his generation. In Hamlet’s words about his father, as rendered in Ukrainian by my great-uncle Mykhailo Rudnytsky, “Він був людина. Як куди не глянеш, / А вже такого не знайду другого” (“He was a man, take him for all in all: / I shall not look upon his like again”).

Peter L. Rudnytsky Gainesville,
Florida

Від редакторів

Щоденники Івана Лисяка-Рудницького належать до категорії знахідок, про які історики можуть лише мріяти. Вони містять першорядні деталі щодо широкого спектру подій: життя Львова 1930-х років, української громади Кракова у 1939—1940 рр., побуту у нацистському Берліні та окупованій Празі у 1940—1945 рр., побуту на еміграції у Західній Європі та США у 1945—1954 рр. і, нарешті, радянської Москви і радянського Києва у 1970 р. Ці деталі помережені коментарями та спостереженнями Івана Лисяка-Рудницького і кидають нове світло на центральні сюжети української історії ХХ століття, а також на його особисте формування як одного з найбільших українських істориків.

Хоча ми знали про вартість листування Івана Лисяка-Рудницького та інших його особистих документів, що зберігаються в архіві Університету Альберти, проте нам нічого не було відомо про існування щоденників. Вони зберігалися в Олександрі Черненко, вдови Івана Лисяка-Рудницького. Після її смерті їх знайшла її дочка, Оксана Декстер. Вона передала їх Петрові Лисяку-Рудницькому, а той, зі свого боку, передав їх Канадському Інституту Українських Студій. Працівники КІУС-у відсканували оригінали і переслали копії до Інституту історичних досліджень Львівського національного університету імені Івана Франка. Працівники цього Інституту розшифрували щоденники зі сканованих копій і додали до тексту коментарі та покажчики.

Всього збереглося 18 щоденників. Вони містять більш-менш регулярні записи подій за 1931—1937, 1940—1952, 1954 та 1970 роки. До них додані три великі фрагменти, в яких нема жодних інших конкретних дат, окрім року. Щоденники існують у формі 14 зошитів та семи календарів-записників. Деякі з них містять записи за декілька років, деякі роки представлені двома чи навіть трьома зошитами або записниками.

Увесь текст щоденників відтворюється без змін, відповідно до оригінального тексту — включно з авторськими помилками.

Ми дозволили собі втрутитися в авторський текст лише двічі, коли замінили прізвища на ініціали.

На жаль, поодинокі місця не вдалося точно відчитати. Рівно ж не вдалося ідентифікувати декількох згаданих у щоденниках осіб. Маємо, однак, надію, що інформацію про них можна буде знайти у листуванні Івана Лисяка-Рудницького, яке зараз готується до друку, а також що ідентифікувати їх нам допоможуть читачі.

До публікації цих щоденників долучилася велика кількість людей. Насамперед ми хочемо подякувати професорові Петрові Лисяку-Рудницькому за його дозвіл опублікувати ці щоденники, а окремо — за дозвіл друкувати їх повністю, без жодних скорочень. Велика подяка належить др. Ксенії Кебузинській, яка допомогла ідентифікувати багато осіб з української діаспори, а також проф. Марті Богачевській-Хомяк, к.і.н. Ліліані Гентош, проф. Олі Гнатюк, Іроїді Винницькій, Уляні Кирчів, к.і.н. Олегові Павлишину і проф. Юрієві Шаповалу за консультації щодо окремих сюжетів. Вся праця над підготовкою щоденників до друку велася за кошти Програми дослідження модерної історії та суспільства України імені Петра Яцика (*The Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society*).

Окремо хочемо подякувати літературній редакторці, к. філолог. наук Дарії Сироїд за скрупульозну працю над текстом коментарів та к. філолог. наук Христі Назаркевич за переклад німецькомовних фрагментів. Павло Грицак та Роман Сенькусь переклали передмови, відповідно, українською та англійською мовами.

З великою вдячністю згадуємо нашого колегу Андрія Макуха (1956—2019), який зробив інвентаризацію щоденників і зісканував їх у торонтському офісі КІУС-у. А на найбільшу подяку заслуговують к.і.н. Ярослав Глистюк, Оксана Дмитерко та їхні колеги з Львівського національного університету імені Івана Франка й Українського Католицького Університету, які провели величезну роботу щодо розшифрування, коментування та звіряння текстів.

Проф. Ярослав Грицак,
проф. Франк Сисин

Editorial Preface

The diaries of Ivan Lysiak Rudnytsky belong to the category of finds about which historians dream. They contain valuable details about a wide specter of events — life in Lviv in the 1930s, the Ukrainian community of Cracow in 1939 and 1940, daily life in Nazi-ruled Berlin and occupied Prague during the years 1940—45, life as an émigré in Western Europe during the years 1945—54, and finally, visiting Soviet Moscow and Kyiv in 1970. The details, enhanced by the author's comments and reflections, shed new light on the central topics of twentieth-century Ukrainian history and on his personal formation as one of the leading Ukrainian historians.

Although we knew about the value of Lysiak Rudnytsky's correspondence and his other personal documents held in the University of Alberta Archives, we did not know that his diaries existed and were in the possession of his widow, the late Alexandra Chernenko-Rudnytsky (1923—2014). Her daughter, Oksana Dexter, found the diaries among her mother's possessions after her mother had died. Ms. Dexter sent them to Ivan Lysiak Rudnytsky's son, Peter L. Rudnytsky, who, in turn, sent them on to the Canadian Institute of Ukrainian Studies (CIUS) at the University of Alberta for appraisal. At the Toronto office of the CIUS, Andrij Makuch scanned the originals and sent the scans to the Institute of Historical Research at Ivan Franko National University in Lviv. There members of that institute's staff deciphered the diaries on the basis of the scanned texts, added commentaries and compiled the indexes.

In all, eighteen of Lysiak Rudnytsky's diaries had been preserved. They contain fairly regular entries during the years 1931—37, 1940—52, 1954 and 1970. In addition, there are three large fragments without any dates except the year. Lysiak Rudnytsky composed the diaries using fourteen notebooks and seven calendars with space for notes. Some contain entries over a span of several years, and in other cases certain years are covered in two or even three notebooks.

The diaries are being published without introducing changes to the original text, including correcting the author's errors. There are only two exceptions where we have replaced names with initials.

Regrettably, we could not decipher a few passages or identify several individuals mentioned in the diaries. We hope, however, that information about them will be found in Lysiak Rudnytsky's correspondence, which is now being prepared for publication, and that readers will be able to identify them and inform us.

Many people assisted in preparing the diaries for publication. To begin, we wish to thank Professor Peter L. Rudnytsky for entrusting the publication to us and permission to publish the diaries in their entirety. We are indebted to Dr. Ksenya Kiebusinski, the Slavic resources coordinator and head of the Petro Jacyk Central and East European Resource Centre at the Roberts Library, University of Toronto, for her assistance in identifying many of the members of the Ukrainian diaspora mentioned in the text. We are also grateful to our consultants Professor Martha Bohachevsky-Chomiak, Dr. Liliana Hentosh, Professor Ola Hnatiuk, Iroida Wynnnyckyj, Uliana Kyrchiv, Dr. Oleh Pavlyshyn and Prof. Yuriy Shapoval for sharing their knowledge about particular passages in the diaries. All of the work required in preparing the text for publication was funded by the Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society.

We also wish to acknowledge the efforts of the literary editor, Dr. Daria Syroid, for her scrupulous work on the text of the commentaries; and Dr. Khrystia Nazarkevych for her translation into Ukrainian of the passages written in German. Pavlo Hrytsak and Roman Senkus translated the prefaces into Ukrainian and English respectively.

We are grateful to our recently deceased colleague Andrij Makuch (1956—2019) for taking charge of the inventorying and scanning process at the CIUS Toronto office. A particular debt of gratitude is owed to Dr. Yaroslav Hlystiuk, Oksana Dmyterko, and other colleagues at Ivan Franko National University and the Ukrainian Catholic University in Lviv for undertaking the tremendous work of deciphering and verifying the text and writing the commentaries.

Professor Yaroslav Hrytsak
and Professor Frank E. Sysyn

Ярослав Грицак

Лабораторія української ідентичності

Історикам рідко коли випадає щаслива нагода віднайти щоденники видатної людини. У випадку Івана Лисяка-Рудницького цей шанс є особливо цінним, бо він містить багато важливих деталей для біографії одного з найбільших українських істориків та інтелектуалів.

Щоденникові записи Івана Лисяка-Рудницького засвідчують, що він буквально був людиною декількох світів. Він народився 1919 р. в мішаній українсько-єврейській сім'ї, дозрівав у середовищі міжвоєнної західноукраїнської інтелігенції, що так чи інакше відчувала на собі сильні польські впливи; як і кожен випускник довоєнної гімназії, знав класичну античну традицію; як студент формувався в німецьких інтелектуальних традиціях, пізнав з прямого досвіду радянський і нацистський режими, а другу свого половину життя прожив у США та Канаді. За винятком досвіду останніх років життя в Канаді, уся ця суміш країн, народів і середовищ знайшла своє відображення у щоденникових записах. Серед іншого, це відображається в різних мовах (українській, польській, німецькій, французькій, англійській), якими він робив ці записи.

Попри потужний вплив різних неукраїнських середовищ, вони Івана Лисяка-Рудницького не асимілювали. Навпаки, він асимілював їх у свою українську ідентичність. Вона була глобальною як за фактом його біографії, так і за станом його світогляду. Це відповідало життєвій меті, яку він поставив перед собою ще в підлітковому віці, — допомогти українцям посісти «у світовій культурі місце, гідне 40 мільйонного народу».

Перші записи у щоденнику Івана Лисяка-Рудницького стосуються підліткового віку. Вони не містять жодних нових відомостей. Ті, хто знали його в дитинстві, згадували про нього як

замкнутого в собі хлопця. Його батьки розлучилися, коли він був ще немовлям, тож Іван залишився з матір'ю Міленою Рудницькою. Через свою зайнятість як депутатки до Союму та лідерки жіночого руху, вона не могла приділяти достатньо часу своєму єдиному синові. Саме тому він зростав у самотності й сумував за материнською ласкою, у чому й зізнається у своїх перших щоденникових записах. Він почав писати щоденник у 12 років, вважаючи його своїм «вірним приятелем і товаришем», якому звіряє свої «переживання та думки». Окрім щоденника, іншим постійним супутником його підліткового життя є книжки. Більшість щоденникових записів того часу стосується прочитаних творів. Він читав переважно дорослі книжки, і під впливом прочитаного сформувалися його найранніші життєві амбіції. Юний Лисяк-Рудницький «чує в собі внутрішню потребу писати» й описує її як «свербіння пальців, що шукають пера» та «голод душі, що шукає страви».

Покоління, до якого належав Іван Лисяк-Рудницький, росло й дозрівало в умовах міжвоєнної Польщі. Формально вона була демократичною державою, фактично ж польська влада трактувала українців та інші національні меншини як громадян другого сорту. Українські учні та студенти час до часу зазнавали приниження своєї національної гідності від польських вчителів і фізичної агресії з боку своїх польських ровесників. Зокрема, Івана Лисяка-Рудницького били за його українське походження в початковій школі, а потім — у Львівському університеті. Згадки про ці побиття знаходимо у щоденнику. Закінчивши гімназію чи університет, багато з молодих українців не могли знайти гідної праці, бо доступ до робочих місць був обмежений польським урядом. У такому ганебному стані справ молоді українці звинувачували не лише польський уряд, а й покоління своїх батьків, яке програто національно-визвольні змагання 1914—1923 років й утратило шанс створити власну українську національну державу. Бунт синів проти батьків набрав форми ідеологічно-політичного характеру. Якщо більшість батьків були соціалістами чи національними демократами, більшість дітей, за словами Ігоря Шевченка, «захворіло на тоталітаризм як надію спасіння

України»¹. Це також відображало загальну атмосферу міжвоєнної Польщі і всієї Європи: що ближче до 1939 р., то більше політичне життя обмежувалося до вибору між комунізмом і фашизмом¹¹.

Молодий Лисяк-Рудницький належав до тієї меншості, яка не підпала під чари ані комунізму, ані фашизму. Ця група була нечисленною. Окрім нього, до неї входили Ігор Шевченко, Омелян Пріцак, Богдан Осадчук, Євген Пизюр, Юрій Луцький, Роман Волчук та ін. З ними Іван Лисяк-Рудницький познайомився наприкінці навчання в гімназії або вже в університеті й залишався у приятних стосунках аж до кінця життя. Загальний настрій цієї групи в 1930-х роках передав її тодішній лідер Василь Рудко. Українські студенти гостро відчували загальну духовну кризу українського громадянства, яка, на їхню думку, і спричинила національну катастрофу. Ця криза, зокрема, відчувалася в тодішній науці. Представники старшого покоління українських науковців були позитивістами; їхня пошана до факту, яку вони успадкували від Михайла Грушевського, привела їх до знеохоти до ширших висновків і синтетичних узагальнень. Це було настільки помітним явищем, що на нього звернуло увагу українське суспільство й розпочало в галицьких газетах кампанію проти «причинкових» істориків, які все пишуть «до», а не «про» й оминають обговорення найбільш суспільно значущих питань¹¹¹. Молодий Лисяк-Рудницький і його друзі обрали іншу стратегію. Вони ставили собі за мету вироблення нової української синтези — синтези сучасної української ідентичності, яка мала базуватися на науковій основі. Не дивно, що майже всі вони обрали наукову кар'єру, а Омелян Пріцак, Ігор Шевченко та Іван Лисяк-Рудницький стали тою трійцею науковців, яку ми знаємо із цього покоління найбільше.

¹ Ігор Шевченко. «І ти, як сухеє перекотиполе, не знаєш, куди тебе вітер несе». З Ігорем Шевченком розмовляє Лідія Стефановська. Львів, 2024, С. 107.

¹¹ Aleksandr Wat. Mój wiek. Pamiętnik mówiony. Opracowanie naukowe. T. 1. Kraków, 2011. S. 29.

¹¹¹ Б. Крупницький. Історіознавчі проблеми історії України (збірник статей). Мюнхен: Український Вільний Університет, 1959. С. 120—21.

І тут щоденникові записи молодого Лисяка-Рудницького подають першу несподіванку: ми не знаходимо в них жодної виразної згадки про його намір стати науковцем. Він мріє про кар'єру письменника, його рольовими моделями є Вольтер, Олдос Гакслі, Ліон Фейхтвангер, а серед українців — Микола Хвильовий. Єдина згадка, яка стосується його майбутнього фаху історика, пов'язана із сюжетом в «Історії України-Руси» Михайла Грушевського про скіфського царя Скіля. Але ця згадка має слугувати ілюстрацією до більшої загальної проблеми, над якою розмірковував молодий Іван Лисяк-Рудницький, — можливості синтезу двох різних культур. До того ж постать Скіля для молодого Лисяка-Рудницького є другорядною. Перше місце в його уяві посідає Йосиф Флавій. Однак він його цікавить не як реальна історична постать, а як головний герой роману Ліона Фейхтвангера «Юдейська війна» з його «геніальною ідеєю передати Сходові техніку і знання Заходу, а Заходові віковичну мудрість». Тут уперше наражаємося на одну з головних ідей у творчому доробку Івана Лисяка-Рудницького. Це ідея синтезу Сходу і Заходу, яка потім вилетіть, зокрема, в одне з його найбільш відомих есеїв «Україна між Сходом і Заходом». Тут же у щоденникових записах натрапляємо на його намір оволодіти жанром «есеїстики», який згодом стане головним у його творчості. Але, знову ж таки, він підходить до цього жанру з літературної, а не наукової перспективи.

В усякому разі, свої головні плани не майбутнє молодий Іван Лисяк-Рудницький пов'язував зі світом літератури, а не науки. У формулюванні цих планів він був безоглядним критиком навколишньої реальності. У цій молодечій критиці не щадив нікого: не лише Польщу й Радянський Союз — головних ворогів української справи, а й українське громадське і культурне життя, і навіть свою родину Рудницьких. «Вольтера нам треба, Вольтера, — пише він, — щоб спустив би холодний туш на всі затуманені лоби».

Саме під оглядом вольтерівської безоглядності, думаю, потрібно сприймати відверто антисемітський пасаж, який з'явився в його щоденнику після відвідування єврейської дільниці Львова. Цей фрагмент є найбільш шоківим серед усіх

щоденникових записів: «Чого тут усе таке брудне? Я не раз мав до діла з брудом і в таборі також не поливали нас перфумами. Але той бруд приліпав лиш до рук, цей вжирається в душу й становить органічну, сутню частину всего оточення. ... Мені щось стануло в горлі, я чув як мене огортає ненависть, і я вийшов, не прислухуючись навіть поясненням мого товариша. В тій хвилині я бажав крови тої брудної голоти, хотів власною рукою підложити вогонь під ті брудні заулки. Я зрозумів психологічну основу погромів».

Цей щоденниковий запис становить різкий контраст до пізніших статей Івана Лисяка-Рудницького, де він виступає поборником українсько-єврейського єднання. Але його можна зрозуміти, якщо вставити цей пасаж у ширший контекст його провідної ідеї синтезу Сходу і Заходу. Образ львівської єврейської дільниці як «відвічної Азії серед Європи ХХ століття» є радикальним запереченням цієї ідеї. З такою самою міркою молодий Іван Лисяк-Рудницький підходив також до українського життя. Він вважав себе не так українцем, як «європейцем, горожанином тої невеликої числом республіки вільних мужів і інтелектуалістів, що її заснували ще мудрці та софісти старинної Греції». Це був — як він пише — «мій світ».

У міру дорослішання цей підлітковий радикалізм зникає зі сторінок щоденників. Залишається, однак, постійне намагання вписати українство в ширший світ. І тут щоденникові записи Івана Лисяка-Рудницького підносять нам ще одну несподіванку. З його попередніх біографій відомо, який великий вплив на нього справляла німецька культура. Зі щоденникових записів випливає, що насправді йдеться не просто про впливи, а про щось набагато більше. Молодий Іван Лисяк-Рудницький пише про Німеччину як про «країну, яку після своєї батьківщини люблю найбільше», та як про свою «другу, духовну батьківщину». Особливо вражає його знайомство з німецькою філософською традицією. Окрім покликань на традиційних Канта й Гегеля, щоденникові нотатки відображають його зацікавлення екзистенціалізмом Карла Ясперса, феноменологією Едмунда Гуссерля та онтологією Ніколаса Гартманна — останнього він ставив поруч із Кантом і Гегелем.

Зміст

<i>Петро Лисяк-Рудницький</i> . Вступ	3
<i>Petro Lysiak-Rudnytsky</i> . Preface	5
<i>Ярослав Грицак, Франк Сусин</i> . Від редакторів	7
<i>Yaroslav Hrytsak, Frank Sysyn</i> . Editorial Preface	9
<i>Ярослав Грицак</i> . Лабораторія переосмислення української ідентичності	11

Щоденники:

[22 грудня 1931 р. — 21 липня 1935 р.]	25
Іван Л. Рудницький «Годинник пана професора» [1936—1937].....	117
Додаток I. Бій амазонок. 1933 рік	127
Додаток II. Два записники за 1938 рік.....	131
[1 березня 1940 р. — 23 червня 1941 р.] (Записник Івана Рудницького)	201
[24 червня 1941 р. — 17 листопада 1942 р.] (Записник — Рік 1941).....	293
[30 січня — 30 грудня 1943 р.] ([Wochen-vormerk-kalender 1943]).....	355
[23 січня — 3 серпня 1944 р.] (Записки на рік 1944.)	393
[4 серпня 1944 р. — 1 січня 1945 р.]	418
[Початок зошита 6 січня 1945 р. — 5 травня 1946 р.]	448

[13 березня — 21 грудня 1945 р.].....	465
[Продовження зошита 6 січня 1945 р. — 5 травня 1946 р.].....	546
[17 травня — 24 грудня 1946 р.]	
[1] [Vormerk-Kalendar 1946]	620